

Vlaams
Parlement

ingediend op **785** (2020-2021) – Nr. 1
7 mei 2021 (2020-2021)

Voorstel van resolutie

van Ann De Martelaer, Hannes Anaf en Lise Vandecasteele

over de noodzakelijke aanpassingen
aan het groeipakket

TOELICHTING

Voorgeschiedenis

Met de zesde staatshervorming werd de bevoegdheid voor de kinderbijslag overgeheveld naar de gemeenschappen. In Vlaanderen werd ervoor gekozen om die materie in te kantelen in het gezinsbeleid, meer bepaald in het bestaande agentschap Kind en Gezin. Sinds januari 2020 vormen Kind en Gezin, Jongerenwelzijn en een deel van het aanbod van het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH) samen een nieuw agentschap: Opgroeien.

Op 31 mei 2016 heeft de Vlaamse Regering de conceptnota Voor elk kind en elk gezin een groeipakket op maat goedgekeurd. Die conceptnota gaat over de hervorming van de kinderbijslag. Ook de schooltoelage voor het basis- en secundair onderwijs komen in het groeipakket terecht.

Zoals in de conceptnota werd bepaald, wilde Vlaanderen met de overdracht het systeem vereenvoudigen. De kinderbijslag moest een basispijler worden in een geïntegreerd gezinsbeleid, met aandacht voor de bestrijding van kinderarmoede.

Op 1 januari 2019 trad dan het decreet van 27 april 2018 tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid, kortweg het Groeipakketdecreet, in werking. Daarmee nam Vlaanderen de bevoegdheid voor de gezinsbijslagen en de uitbetaling ervan officieel zelf in handen.

Evaluatie

In het Vlaamse regeerakkoord 2019-2024 stelt de Vlaamse Regering in het hoofdstuk over het beleidsdomein Welzijn een evaluatie van het groeipakket voorop: "Voor alle ouders en kinderen evalueren we het nieuwe systeem van de kinderbijslag."

Op 4 maart 2021 werd het rapport Evaluatie Groeipakket aan het Vlaams Parlement bezorgd. Het agentschap Opgroeien nam, samen met het Vlaams Agentschap voor de Uitbetaling van Toelagen in het kader van het Gezinsbeleid (VUTG), de beleidskeuzes van de hervorming en de eventueel al zichtbare impact ervan onder de loep. Het agentschap lichtte het rapport toe in de commissie van 16 maart 2021.

Naast die interne analyse van het agentschap besliste de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin op 9 maart 2021 om ook een aantal hoorzittingen over het groeipakket te organiseren met de betrokkenen, stakeholders en experts. Zo hoorde de commissie op 28 april 2021 vertegenwoordigers van de Gezinsbond, ouders die opnieuw starten (ODOS), en Gezin en Handicap. Op 5 mei 2021 kwamen prof. Wim Van Lancker (KU Leuven), prof. Bea Cantillon (Universiteit Antwerpen, Centrum voor Sociaal Beleid Herman Deleeck), het Netwerk tegen Armoede en Infino aan bod.

Uit die hoorzittingen kwamen heel wat pijnpunten naar voren. Zo wordt er geen vooruitgang geboekt in de strijd tegen armoede. Het groeipakket zorgt immers niet voor een betere herverdeling dan de vroegere Algemene kinderbijslagwet (AKWB).

Zowel de armoedetoets van de KU Leuven en de Universiteit Antwerpen als de armoedetoets van het Federaal Planbureau wijzen in dezelfde richting: de armoede daalt zeer licht voor gezinnen met één kind, maar stijgt sterker voor gezinnen met vier of meer kinderen.

Toch is de kinderbijslag een belangrijk instrument om de kinderarmoede te verminderen. Alle experts en partners pleiten er dan ook voor om op korte termijn de sociale toeslagen te verhogen en op langere termijn te evolueren naar een grondiger hervorming van ons kinderbijslagsysteem. Daarvoor vragen de indieners van dit voorstel van resolutie de oprichting van een onafhankelijke werkgroep.

Daarnaast zijn er in het groeipakket nog heel wat problemen die moeten worden aangepakt: de onrechtvaardigheden bij de nieuwe (half)wezen, de aanhoudende problemen met de zorgtoeslag, de combinatiegezinnen, de pleegzorg, de onduidelijkheid over wat als een vervangingsinkomen wordt beschouwd enzovoort.

Ann DE MARTELAER
Hannes ANAF
Lise VANDECASTEELE

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

- gelet op:
 - 1° het rapport Evaluatie Groeipakket, dat op 4 maart 2021 aan het Vlaams Parlement is bezorgd;
 - 2° de hoorzittingen over het rapport Evaluatie Groeipakket in de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin van 28 april 2021 en 5 mei 2021;
- overwegende dat:
 - 1° het groeipakket onvoldoende effect heeft op het reduceren van kinderarmoede;
 - 2° het huidige groeipakket nog tal van onrechtvaardigheden bevat;
- vraagt aan de Vlaamse Regering om:
 - 1° de sociale toeslag in het groeipakket te verhogen;
 - 2° de aangehaalde onrechtvaardigheden op te lossen;
 - 3° een onafhankelijke werkgroep samen te stellen die een grondige hervorming van het groeipakket voorbereidt, zodat het kan evolueren naar een systeem dat een effectieve impact op de kinderarmoede heeft.

Ann DE MARTELAER
Hannes ANAF
Lise VANDECASTEELE